

Werken met **PROEFDIEREN**

Mensen die met proefdieren werken, doen dit erg zorgvuldig. Zij hebben daarvoor een gedegen opleiding en vaak nog een aanvullende cursus gevolgd.

Daarin leren zij over:

- de Wet op de dierproeven
- regels voor huisvesting
- het ontstaan en herkennen van ziektes
- hygiëne
- de verzorging van proefdieren
- verschillende onderzoeksmethoden
- de juiste kooiverrijking
- het bijhouden van het welzijnsdagboek.

Welzijn

De betrouwbaarheid van de onderzoeksresultaten is beter als de proefdieren in goede conditie zijn. Daarom zijn onderzoekers zelf ook gebaat bij het welzijn van hun proefdieren. En vergeet niet dat verzorgers en onderzoekers vaak bewust kiezen voor dit beroep, omdat zij graag met dieren werken.

Niemand is **VOORSTANDER**

Niemand is voorstander van dierproeven. Ook de onderzoekers niet. Iedereen ziet dierproeven als een noodzakelijk kwaad. Juist daarom eist de maatschappij openheid over alles rondom dierproeven

De Stichting Informatie Dierproeven geeft deze informatie. Maar ook over initiatieven om het proefdiergebruik in onderzoeken te verminderen of te vervangen. We zijn er nog lang niet. Up-to-date informatie over dit onderwerp helpt je een mening te vormen.

Laat je inspireren door standpunten van verschillende partijen over dierproeven

Wat vinden zij?

Dierproeven zijn – onder strikte voorwaarden – aanvaardbaar voor het verwerven van fundamentele kennis, onderzoek ter bevordering van de gezondheid van mens en dier en de bescherming van het milieu.
Stichting Informatie Dierproeven

Wij trekken ons het lot van proefdieren erg aan. Daarom stimuleren we de ontwikkeling van alternatieve, proefdiervrije methoden.
Proefdiervrij

Een einde aan alle dierproeven. Daar gaan wij voor. Daarom is de ontwikkeling van alternatieven van groot belang. Niet alleen in Nederland, maar in heel Europa.
Partij voor de Dieren

Wij stimuleren de ontwikkeling, validatie en toepassing van alternatieven voor dierproeven. De 3 V's zijn daarbij het uitgangspunt.
Nationaal Kennis Centrum Alternatieven voor dierproeven

Vorm je mening

Bekijk de volgende websites:

Informatie over dierproeven:
www.informatiedierproeven.nl

Alles over rechten van dieren:
www.dierenbescherming.nl

De 3 V's:
www.vet.uu.nl/nca/home
www.ikwilhetwelweten.nl

Alles over de Dierexperimentencommissie:
www.nvdec.nl

Informatie over de nieuwe Voedsel en Waren Autoriteit:
www.vwa.nl

Heb je een moreel dilemma? Test het op:
www.aedilemma.net

Dierenlaboratorium:
www.umcn.nl
(zoekterm Centraal Dierenlaboratorium)

www.uu.nl
(zoekterm gemeenschappelijk dierenlaboratorium)

Vraag ook eens naar de mening van ervaringsdeskundigen:

- Nodig een spreker uit op je school of instelling
- Praat eens met een chronisch zieke patiënt
- Bespreek het met je dokter
- Bezoek een open dag van onderzoeksinstituten
- Organiseer een debat op school
- Wijs je docent op het lespakket *Dierproeven* van Codename Future, meer informatie: info@codenamefuture.nl

Meer informatie?

Stichting Informatie Dierproeven helpt je op weg

Wat vind jij?

“Medicijnen, ik zou willen dat ik zonder kon”

Ik heb er soms moeite mee dat dieren lijden voor ons welzijn. Toch zijn dierproeven voor patiënten zoals ik van groot belang. Medicijnen heb ik nodig. Ik zou liever zien dat dierproeven worden ingezet voor het vinden van nieuwe behandelmethoden. Dierproeven blijven dus noodzakelijk, zolang er geen betere oplossingen zijn. Een ideale oplossing vind ik het zeker niet.

Joan van Haaften
• Parkinson-patiënt

“Moet er niet aan denken dat mijn katten zoiets ondergaan”

Dat ik van huisdieren houd, betekent niet dat ik tegen dierproeven ben. Mijn gevoel zegt dat dierproeven verboden moeten worden. Ik moet er niet aan denken dat mijn katten zoiets moeten ondergaan. Maar ik realiseer me ook dat dierproeven van belang zijn voor het ontwikkelen van medicijnen. Wel vind ik dat dierproeven zo humaan mogelijk moeten worden uitgevoerd met zo min mogelijk lijden.

Sanne Dijstelberge • 26 jaar

“Dieren hebben ook gevoel”

Ik ben al vier jaar vegetariër, omdat ik niet wil dat dieren voor mij gedood worden. Ook ben ik tegen dierproeven en heel blij dat make-up niet meer op dieren wordt getest. Dat vind ik echt niet kunnen. Het testen van medicijnen vind ik een ander verhaal. Dat is noodzakelijk, maar wel een vreselijk idee. Er wordt wel eens gezegd dat dieren toch geen gevoel hebben. Daar kan ik echt niet tegen.

Dineke Lenaarts • 15 jaar

En wat vind jij? Stuur jouw mening naar
info@informatiedierproeven.nl

Wie weet plaatsen we je mening op onze website
www.informatiedierproeven.nl

DIERPROEVEN

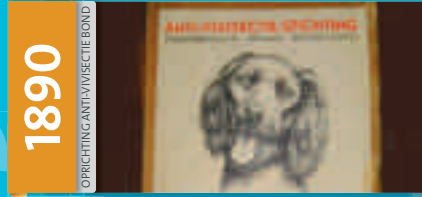
Zo doen ze dat!

INCLUSIEF UNIEKE POSTER!!

- Vouw de poster uit en ontdek dat:
- dierproeven voor make-up verboden zijn
  - nieuwe medicijnen ook op mensen worden getest
  - dat je aan hiv niet meer dood hoeft te gaan

BROCHURE OVER DIERPROEVEN EN PROEFDIEREN IN NEDERLAND
DE BEZWAREN, REGELS EN STANDPUNTEN VAN DIVERSE PARTIJEN

1890
OPRICHTING ANTI-VIVISECTIE BOND

OPRICHTING ANTI-VIVISECTIE BOND
De Nederlandse Bond tot Bestrijding der Vivisectie wil door informatie te geven over dierproeven zo de afschaffing ervan realiseren. Het is de voorloper van Proefdiervrij.

ROND 1900
VITAMINE C

VITAMINE C
Vitamine C wordt ontdekt dankzij proeven met cavia's.

1929
ANTIBIOTICA

ANTIBIOTICA
Alexander Fleming ontdekt penicilline dankzij onderzoek met konijnen en muizen. De ontdekking van dit antibioticum is een doorbraak en van groot belang voor de gezondheid van mens en dier.

1953
NIERTRANSPLANTATIE

NIERTRANSPLANTATIE
Proefdieren spelen een rol bij het beperken van het risico op afstoting van getransplanteerde organen, zoals nieren, lever en hart.

1959
DE 3 V'S

DE 3 V'S
De Britse biologen William Russell en Rex Burch introduceren de 3 V's: Vervanging, Vermindering en Verfijning. Onderzoekers houden hiermee rekening bij het doen van dierproeven.

ROND 1960
ASTMA

ASTMA
Kikkers spelen een belangrijke rol bij de ontwikkeling van het astmamedicijn. Dankzij deze medicijnen kunnen de meeste astmapatiënten goed functioneren.

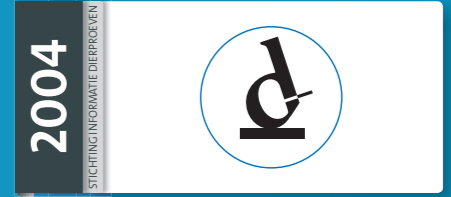
ROND 1970
LEUKEMIE

LEUKEMIE
Dankzij onderzoek met apen zijn behandelmethoden als chemotherapie, radiotherapie en beenmergtransplantatie ontwikkeld. Hierdoor zijn de overlevingskansen van leukemiepatiënten aanzienlijk verbeterd.

ROND 1996
HIV/AIDS

HIV/AIDS
Dankzij dierproeven is veel vooruitgang geboekt bij het vinden van medicijnen voor hiv- en aidspatiënten, zoals hiv-remmers. Hiv/aids is echter nog steeds een ongeneeslijke ziekte.

2004
STICHTING INFORMATIE DIERPROEVEN

OPRICHTING STICHTING INFORMATIE DIERPROEVEN
De stichting voorziet mensen van zo objectief mogelijke informatie over dierproeven in Nederland.

2005
BORSTKANKER

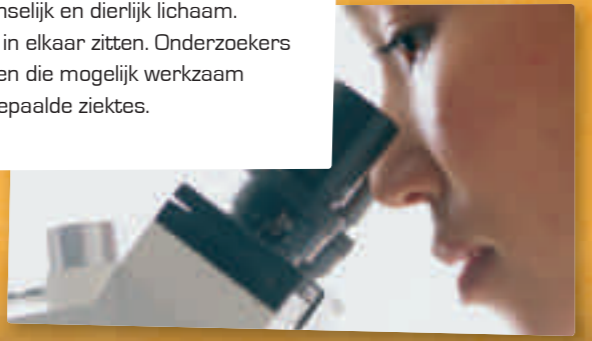
BORSTKANKER
In Nederland krijgt 1 op de 8 vrouwen borstkanker. Studies met ratten wijzen uit dat door het gebruik van het medicijn Herceptin de kans op terugkeer of uitzaaiingen binnen één jaar halveert.

EEN MEDICIJN MAKEN

Zo doen ze dat!

Je neemt vast wel eens een aspirientje, maar wist je dat dit medicijn bestaat uit meerdere stoffen? Samen zorgen deze ervoor dat jouw hoofdpijn of koorts verdwijnt. Maar vóór jij dit medicijn kan gebruiken, wordt het uitvoerig getest. Dit duurt soms wel twaalf jaar. Stap voor stap: van vraag tot medicijn.

1
WETENSCHAPPELIJK ONDERZOEK
Wetenschappelijk onderzoek vergroot onze kennis over het menselijk en dierlijk lichaam. En over hoe ziektes in elkaar zitten. Onderzoekers vinden nieuwe stoffen die mogelijk werkzaam kunnen zijn tegen bepaalde ziektes.

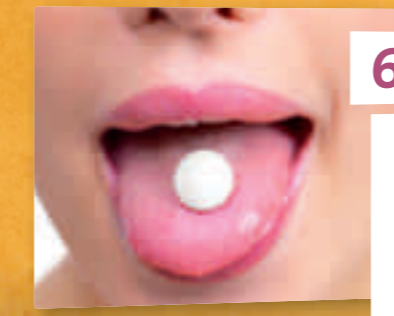

2
COMPUTERMODELLEN
Om van die mogelijke werkzame stoffen een medicijn te maken, worden deze samen met de ziekmakende lichaamsstof getest op hun vermogen de ziekte aan te pakken. Dit doen onderzoekers met computermodellen. Alleen de stoffen die effect hebben, gaan door naar de volgende fase.

3
LABORATORIUMONDERZOEK
De werkzame stoffen worden getest op cel- en weefselweken in het laboratorium. Ook nu vallen veel stoffen af.

4
DIERPROEVEN
Dierproeven wijzen in deze fase uit wat de werking is van het nieuwe medicijn. Een Dierexperimentencommissie toetst deze onderzoeken aan de 3 V's: Vervanging, Vermindering en Verfijning.

6
ONDERZOEK OP GEZONDE MENSEN
Een geringe groep gezonde vrijwilligers test het nieuwe medicijn om de reactie hierop van het menselijk lichaam en de bijwerkingen in kaart te brengen. Uiteraard toetst een speciale ethische commissie de onderzoeksmethode.

5
VEILIGHEIDSONDERZOEK
Om de veilige dosis voor mens en dier te bepalen, testen de onderzoekers het medicijn op ten minste twee soorten zoogdieren.

7
ONDERZOEK OP PATIËNTEN
Het nieuwe medicijn wordt getest op mensen die lijden aan de ziekte waartegen het middel is ontwikkeld. Ook dit onderzoek moet vooraf worden goedgekeurd door een ethische commissie.

8
KLINISCH ONDERZOEK
Bij klinische proeven krijgt een testgroep het medicijn toegediend en de controle-groep niet. De onderzoekers weten tot het eind van de test niet welke proefpersoon tot welke groep behoort. Ook hier beoordeelt een ethische commissie de onderzoeksmethode.

9
MEDICIJN OP MARKT
Een speciale commissie bepaalt of een medicijn effectief genoeg is om op de markt te worden toegelaten. Tegelijkertijd adviseert het College voor Zorgverzekeringen of het medicijn in het basispakket moet worden opgenomen.

10
MEDICIJNEN VIA DE DOKTER
Dokters mogen het medicijn nu voorschrijven aan patiënten. Zij en de patiënten melden bijwerkingen (via lareb.nl), zodat de veiligheid en werking van het medicijn verder kunnen worden vergroot.

Dit wist je vast niet!

38% van de Nederlanders gebruikt dagelijks medicijnen op doktersvoorschrift.

Tussen 1978 en 2009 is het aantal dierproeven in Nederland gedaald met 62%.

JAARLIJKS WORDEN 60 MILJOEN DIEREN GEBRUIKT VOOR CONSUMPTIE EN 583.088 VOOR DIERPROEVEN.

WERELDWIJD ZIJN ER TUSSEN DE 100 EN 200 MILJOEN PROEFDIEREN.

Sinds 1997 is het in Nederland verboden dierproeven te doen voor cosmetica. Ruim 50% van de jongeren weet dit niet.

DE EUROPESE OVERHEID EIST DAT BIJNA ALLE PRODUCTEN - NIET ALLEEN MEDICIJNEN - WORDEN GETEST OP DIEREN.

In Nederland worden sinds 2003 geen proeven meer op mensapen gedaan.

95% van de Nederlandse kinderen is gevaccineerd tegen ernstige besmettelijke ziekten.

Giftige stoffen worden altijd eerst met computermodellen getest, daarna op dieren.

IN NEDERLAND IS DE MUIS HET MEEST GEBRUIKTE PROEFDIER.

Met collectegelden van onder meer Kankerbestrijding, Hartstichting, Aidsfonds en Reumafonds wordt ook proefdieronderzoek gefinancierd.

20% VAN DE DIERPROEVEN WORDT GEDAAN VOOR DIERGENEESMIDDELEN, VOOR LANDBOUWHUISDIEREN EN OOK VOOR HONDEN EN KATTEN.

NEDERLAND IS HET EERSTE LAND TER WERELD WAAR EEN PARTIJ VOOR DE DIEREN IN HET PARLEMENT VERTEGENWOORDIGD IS.

ONDERZOEKERS HOUDEN HET WELZIJN VAN PROEFDIEREN DAGELIJKS BIJ IN EEN WELZIJNSDAGBOEK.

In 2009 was 21% van de dierproeven verplicht om de veiligheid van medicijnen en voedingsmiddelen te garanderen.

Volgens Nederlandse onderzoekers moet de overheid actiever optreden bij het stimuleren van alternatieven voor dierproeven.

90% van de menselijke genen die gekoppeld zijn aan ziektes, zijn vergelijkbaar met die van muizen.